

NIEROZTROPNY (23) *ai*

Zawsze w pisowni łącznej; zawsze -roł-.

e oraz oba o jasne.

sg m N nieroztropny (9). ◇ G nieroztropn(e)go (1). ◇ I nieroztropnym (1). ◇ f D nieroztropn(e)j (1). ◇ A nieroztropną (1). ◇ n G nieroztropn(e)go (2). ◇ I nieroztropnym (1). ◇ pl N m pers nieroztropni (1). ◇ D nieroztropnym (2). ◇ A m pers nieroztropné (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde brak.

Nierozsądny, niebaczny, nierozważny, niemądry, głupi; niesłuszny; imprudens Vulg, Calag, Cn; bardus, brutus, caligans, hebes, incogitabilis, indiscretus, socors, stultus, stupidus, tardus Mącz; inconsideratus, inconsultus, parum prudens Cn (19) : Dufając łwey myśli butney/ Iteż łprawie nieroztropney. BierEz I4v; Mącz 23c, 27b, 31d, 49a, 59b (9); Calag 538b; Tym łłowem ná iego łię ćierpliwość zadziwił Márynus/ y potym nieroztropną łrogość/ w karaniu wmiárkował. SkarŻyw 570, 388.

W charakterystycznych połączeniach: nieroztropny(-a, -e) człowiek, nabożeństwo, przedsięwzięcie, rozum, sprawa, srogość, wołopastuch.

Szeregi: »fałszywy i nieroztropny« (1): A zwłaszcza iż poważność y moc y władza krolewłkiego máieftatu ołłabiála/ fałszywym y nieroztropnym wolności łzkodliwej rozłszerzáním/ ścińiona y łkrocona. SkarKazSej 659b.

»nieroztropny a nieobaczny« (1): ále przypátruiąc łie przyłzłym przypadkom ktoreby przyść mogły z nieroztropnego á z nieobácznego przedłięwzięcia náłzego MycPrz II A.

»tępy a nieroztropny« (1): Tardi venere bubulci, Tępi á nieroztropni wołopáłtuchowie przyłzli. Mącz 441b.

α. *W funkcji rzeczownika (3) : A w ty^m tu nieroztropné nauczá/ tzo łie vpornie modłá OpecŻyw 99v; Cześć y chwałá w mowie łmyłnego: ále ięzyk nieroztropne⁸⁰ [lingua ... imprudentis] iest wywrocenie iego. Leop Eccli 5/15.*

Szereg: »nieumiejętny i nieroztropny« (1): Izali nie drożłzy łudźie niż bydło? á iákoż łe do rządzenia nieumiejętnym y nieroztropnym poruczáć mamy? SkarKazSej 662b.

Synonimy: bezhumny, bezrozumny, fałszywy, głuchy, głupi, nadęty, niebaczny, niemądry, nieobaczny, nieopatrzny, niepoważny, nierozmyślny, nierozsądny, nierozumny, trafny, nieuczony, nieumiejętny, tępy, zapamiętały.

Cf ROZTROPNY